

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАУЧНО ЖУРИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ
НА КОНКУРС ЗА „ПРОФЕСОР”
ФАКУЛТЕТ ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ,
КАТЕДРА ХИГИЕНА И ЕПИДЕМИОЛОГИЯ,
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА**

СТ А Н О В И Щ Е

От:

Проф. Фанка Тошева Рибарова, включена в научното жури със заповед № Р 109-281/30.05.2018г. на Ректора на МУ-Варна „Проф. Д-р Параскев Стоянов” , и избрана за изготвяне на становище съответно със заповед № Р-109-479/20.07.2018г.

Относно:

Научните трудове, учебната дейност, и документите, отразяващи професионалното развитие и усъвършенстване на кандидата доц. Теодора Тодорова Димитрова, предоставени за участие в конкурс за **„ПРОФЕСОР”** в област на висше образование **Здравеопазване и спорт**, професионално направление **Медицина**, специалност **Хигиена** (вкл. трудова, комунална, училищна, радиационна и др.) за нуждите на катедра “Хигиена и епидемиология” към Факултет Обществено здравеопазване, при МУ –Варна” Проф.Д-р Параскев Стоянов” (ДВ., бр. 36/ 07.04.2018 г.).

В обявения конкурс за академична длъжност „ПРОФЕСОР” за нуждите на Катедра „Хигиена и епидемиология”, Факултет Обществено здравеопазване, при МУ–Варна, **участва само един кандидат**– доц. Теодора Тодорова Димитрова, която понастоящем изпълнява длъжността Ръководител катедра „Хигиена и екология”, при Медицински Университет – Варна.

Становището си върху предоставената от кандидатката информация ще извърша в съответствие с единните държавни изисквания и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински Университет „Проф.Д-Р П. Стоянов” – Варна, в следните последователни аспекта :

- **Биографични данни и професионално развитие,**
- **Учебно – преподавателска активност,**
- **Научно - изследователска дейност.**

Биографични данни и професионално развитие

Ще акцентирам само върху данните от биографията на кандидатката, които имат конкретна връзка с настоящия конкурс.

- Доц.Теодора Димитрова завършва *медицина с отличен успех* в Медицински Университет-Варна през 1998г.
- Професионалната ѝ реализация започва през 2000г. като *лекар-ординатор* в служба по трудова медицина.
- От 2003г до 2012г. преминава през *всички степени за асистент*(хоноруван асистент, редовен асистент,старши асистент и главен асистент).
- През 2007г. получава диплома за *специалност по Трудова медицина.*
- През 2010г.получава образователната и научна степен – *доктор по Хигиена.*
- През 2012г. придобива академичната длъжност *„Доцент”*
- През 2016г. завършва втора магистратура по *Здравен мениджмънт.*
- От 2012г. до днес кандидатката е *Ръководител на катедра „Хигиена и екология”.*

По пътя на своето професионално развитие доц.Димитрова завършва много и различни следдипломни курсове (у нас и в чужбина), чрез които осъвременява и повишава познанията си, постигайки експертни позиции в областта на хигиенната наука.

Изборът ѝ за ръководител на катедра и изпълнението на тази длъжност в продължение на 6 години са признание за нейния професионализъм и административни умения.

Биографичните данни ясно очертават последователност и системност в кариерното развитие на кандидатката и като преподавател, и като научен изследовател, търсец иновативност и ефективност на образователно-научните дейности, свързани с дисциплината и науката „Хигиена”.

Учебно-преподавателска дейност

Основното изискване към академичната длъжност „Професор” в университетите е качеството и количеството на неговата преподавателска дейност, осигуряваща високо образователно и научно ниво.

Доц.Димитрова изнася лекции по *различни дисциплини* : хигиена и екология; околна среда, хранене и здраве; трудова медицина; организация и ергономия на труда; радиационна хигиена; хигиена на детско-юношеската възраст; комунална хигиена и др., обхващайки всички области на дисциплината хигиена. *Спектърът на обучаващите* се е също много широк. Той включва: стажант-лекари, студенти – медицина, бакалавър – здравен мениджмънт, магистър – здравен мениджмънт, бакалавър – здравни грижи, акушерки, медицински сестри, студенти от различни специалности на Медицински колеж – Варна. Улеснение за студентите е и *учебника*, в който кандидатката участва със самостоятелна глава на тема „Здраве и сигурност на хората в организацията”, в обем от 38стр. Разнообразието от дисциплини и студенти от различни специалности е показател за владееене на обширна научна материя, в различните дименсии на науката хигиена.

Средната годишна аудиторна натовареност за последните 4 учебни години на доц.Димитрова е *310 учебни часа*, срещу *норматив от 126* учебни часа. Категорична е оценката ми за значителна натоваренност, излизаща далеч от нормативната рамка.

Трябва да подчертая и високата активност на кандидатката като ръководител на *12 дипломанта* и *5 докторанта*, от които двама вече успешно защитили и един в процедура за защита. Тази активност ясно говори за създаване на школа по проблемите на хигиенната наука от доц.Димитрова.

Учебно-преподавателската дейност на кандидатката многократно надвишава нормативната рамка за часова учебна натовареност,към която ако добавим и разнообразието на преподаваните дисциплини, броя на дипломантите и докторантите, участието ѝ в учебник,и в създаването на обучителни програми, убедено може да бъде дадена висока оценка за много активен преподавател, изграждащ школа в областта на хигиенната наука.

Научно – изследователска дейност

Научните разработки на кандидатката третират разнообразна тематика, подчинена на науката „Хигиена“. По реда на изискванията ще предоставя становището си относно научно-изследователската дейност в следните аспекти : монография и нейната оценка; наукометрични данни за научната публикационна дейност; приносен характер на научните разработки.

В съответствие на държавните изисквания (чл.29,ал.1,т.3) доц.Димитрова предоставя **публикуван монографичен труд** на тема „Морска трудова медицина“, отговарящ по обем и съдържание на изискванията, определени от Правилника на МУ-Варна. Придружаващите го две рецензии определят труда като значим източник на научна информация за морската трудова медицина. Авторката предоставя данни, базирани на научни доказателства в следните аспекти :въздействие на околната среда, условия и начин на живот на работещите, хранене и безопасност на храните на борда на кораба, заболяемост на служителите, необходимост от превантивни дейности и здравно образование на лицата, работещи в морска среда. Постигането на ефективен здравен мениджмънт при тази специфична трудова среда се нуждае от медицински програми за промоция и профилактика на здравето. Именно в този аспект оценката ми върху предоставената монография е в синхрон с позитивните рецензии , с акцент върху приложната значимост на труда.

Предоставените **научни публикации от кандидатката третират широк спектър от хигиенни проблеми** в следните области : трудова медицина, морска трудова медицина, хигиена на детско-юношеската възраст, хигиена на хранене, комунална хигиена и др. Широкоспектърните познания на доц.Димитрова са сигурна гаранция за ефективност в изпълняваната от нея административната длъжност.

Наукометричните данни за научноизследователската дейност на доц. Димитрова са следните:

- **Общият брой на публикуваните научни статии**, с които кандидатката участва в настоящия конкурс е **41**, от които
- **25** са публикувани в **научни списания**, а **16** са публикации в **сборници**.
- **10** са публикувани в **списания на английски език**
- **4**, от които в **списания с ИФ**.
- **15 статии** са публикувани в **български списания**.
- **3.316** е общият ИФ на публикуваните 4 научни статии.
- **17 цитирания** са отбелязани, от които **13 в международни списания**.
- **7 от цитиранията са в списания с ИФ**.

- **46 участия в научни форуми**, от които 38 национални и 8 в чужбина

Посочените наукометрични данни са на основание на официално документирани академични справки. По данни на кандидатката някои от тях имат по-високи стойности, което вероятно е свързано с времевия процес на публикуване. Дори и със съобщените по-ниски стойности, научната дейност на кандидатката отговаря на изискванията, посочени в Правилника на МУ-Варна.

Приносите от научно изследователската дейност на кандидатката имат ясен и научен и приложен характер, потвърдени от цитиранията, и от публикуването на статиите в реномирани научни списания. Трябва да бъде подчертано, че чрез задълбочената си научна дейност доц.Димитрова успява да затвърди развитието на нова разновидност в трудовата медицина –морска трудова медицина.

Научно - изследователската дейност на доц. Димитрова обхваща широк диапазон от теми в областта на хигиенната наука, с актуална значимост и ползност на получените резултати, намиращи директно приложение и за обогатяване на съвременната научна информация и завнедряването им в практиката.

Заклучение

Въз основа на направения анализ, установяващ системно професионално усъвършенстване на кандидатката, мащабна учебна активност, научна продуктивност,съответстваща на изискванията и ангажиранност с административна дейност,изказвам убедено своето положително становище, че доц.Теодора Тодорова Димитрова, дм заслужено може да заеме академичната длъжност „професор” в Катедра „Хигиена и Екология” при Медицински Университет,„Проф.Д-р П.Стоянов”- Варна.

26.07.2018 г.
София

Изготвил становището :

/ проф. Ф.Рибарова /